

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hóra 10 korona. Negyedévre 30 korona.
Félévre 60 korona. Egész évre 120 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 8. sz., első emelet.
(Debreczeni Első Takarékpénztár-épület.)
Egy szám ára 60 fillér.

Magyar testvérek!

A keresztény nemzeti egyesülés pártja a Debreceni Ujság útján fordul Debrecen város keresztény lakosságához a következő felhívásával:

A földrepiort, anyagi és erkölcsi javából kifosztott Magyarország romjain új honalapítás történelmi feladata vár ránk. Egybe kell hordanunk maradt kincseinket és új Magyarországot kell felépítenünk, hogy az egész világ gyűlöle ének közepette elhagyottan élő nemzetünk ne pusztuljon el hazáttan koldusként a népek országútián.

Keresztény testvérek! Reátok és csak reátok vár ez a feladat, mert

ennek az új Magyarországnak az ezeréves keresztény magyar állam alapjain kell felépülnie! Felekezeti, osztály-, rang-, vagyon- és nyelvkülömbőség nélkül ez ország minden keresztény emberének történelmi hivatása, hogy résztvegyen az államalkotás munkájában. Áruhája fájának, testvéreink, aki most félreáll; aki külön utakat keres; aki nem tanulva a nemzetünket megbosztelenítő gaztettek szégyenletes eseményéből, a nemzetért való áldozatos munka megtagadásával közönségtől ki magát a keresztény nép új virágzását ígérő életből. Nincs különbség keresztény és keresztény között! — Minden felekezeti keresztények — egyek, testvérek legyünk, mert mindnyájan örökösök vagyunk ezeréves hazánk diós hagyományainak.

Nem a régi Magyarországot akarjuk feltámasztani: a feudális, a kiváltságos Magyarországa a rejtett világháború romjai alatt marad eltemetve mindörökké! Nem akarunk klerikális Magyarországot, de nem akarunk egy sörpöredékű nyakunkra növekedett érdekeltiség által újra kizsákmányolható Magyarországot sem.

Keresztény Magyarországot akarunk melyben valódi testvériség, szeretet legyen az ur! Kiszgazdák és kispárosok, kereskedők, szellemi és fizikai munkások kezét kézbe téve, egymást segítő testvérek s ne egymással szembeállított, márkodó ellenségek legyenek! Keresztény szervezeteket akarunk, melyekben jogárhoz jut a dolgozó keresztény milliók minden érdeke.

Jogot a munkához, jogot a munkának és keresztényi kötelességtudatot a joghoz: ebben a jelszóban fog győzni a sokszor legyőzött, de minden viharon át diósőge-sen új életre támadott keresztény magyar!

Megtörölés kísérje annak lépteit, aki árulója lesz az újáértémet munkájának, de áldás, testvériség, szeretet ölelje keblére azt, aki okluya és öntudóan támadva munkával, bátorsággal, hittel áll be a keresztények egységes táborába!

A történelem ebben a táborban jelölte ki helyét minden keresztény férfinak és nőnek Magyarországon. Az ipari és a mezőgazdasági munkás, a kisgazda, a kereskedő, a földbirtokos, a szellemi munkás mind ebben az egységes táborban hivatott egy-egy támaszpontot építeni az új keresztény Magyarországnak. Gyárak, műhelyek, mezők munkásai, tisztviselők, orvosok, mérnökök, tanárok, tanítók, tudósok: írártok vár, hogy egymás mellett és egymásért éljen a gyermekeikre egy boldogabb, szerencsésebb hazát hagyományozni tudjatok!

Európa egyetlen népe sem tanulhatott annaitól, mint a keresztény magyar!

Hisszunk, hogy semmit sem tejtett el a keresztény magyar nép, amit elfeledni nem szabad, de mindent megtanult, amit kell, jobb sorsra hivatott szerencsétlen keresztény nemzetünk!

Egységes táborba hát, Keresztény Testvéreink! Félre

minden szöthuzással, kishitűséggel, mogalkuvással!

Mindenkire és mindenki munkájára szükség van: testvérek legyünk, hogy újra mi legyünk a magunk urai ebben az országban, hogy megtisztított nemzeti becsületük és jóhírük birtokában újra a nagyvilág minden népei által tisztelt keresztény magyarok lehessünk! Mienk a jövő! Egy tragikus összeomlás roppant munkájának közepette a mi kezünkbe van leéve tehát jövőnk jobbfordulása sorsa is!

Magyarország reátok vár, keresztény nők, az új keresztény honalapítás munkáját tietek a felelősség egyaránt!

A fentiekben közölt felhívással kapcsolatban értesítjük Debrecen város keresztény polgárságát, hogy a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártjába való beépésre jelentkezni lehet Piac utca 68. szám a. att.

Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja.

Az Osztrák Magyar Bank által kibocsátott bankjegyek felülbélyegzése.

A bankjegyek 50 százalékat költsön veszi az állam. — A lebélyegezetlen bankjegyek érvényüket veszítik.

A miniszterium 1700—1920 M. E. számú rendelete intézkedik az Osztrák-Magyar Bank által kibocsátott bankjegyek felülbélyegzéséről. A rendelet szerint az Osztrák Magyar Bank által kibocsátott és Magyarországnak magyar közigazgatás alatt álló területén forgalomban lévő tíz, húsz, huszonöt, ötven, száz, kétszáz, ezer és tízezerkoronás bankjegyek magyar felülbélyegzéssel látandók el. Ezek a bankjegyek 1920 évi március 18-tól kezdve magyar felülbélyegzés nélkül megszűnnek törvényes fizetési eszközök lenni.

Egyelőre nem bélyegeztetnek felül felülbélyegzés nélkül továbbra is változatlanul törvényes fizetési eszközül szolgálóak:

- a) az összes egy és két koronások,
- b) a postatakarékpénztár által kibocsátott öt, tíz és húszkoronások,
- c) az ugynevezett szovjetkormány által forgalomba hozott hamis huszonöt és kétszázkoronások, amelyeket szintén is a kormányrendelettel megállapított érték erejéig, vagyis a huszonöt koronásokat öt korona értékben, a kétszáz koronásokat pedig 40 korona értékben kell fizetéként elfogadni.

Mindenki — akár egyes személy, társaság, cég, vállalat, egyesület stb. — köteles a felsorolt bankjegyekből a birtokában vagy őrletében lévő mennyiséget, tekintet nélkül arra, hogy ki a bankjegy tulajdonosa, 1920. évi március 18-tól március 27-ig valamely gyűjtőhelyhez felülbélyegzési végett beszolgáltatni.

Mint gyűjtőhelyek működnek Debrecenben: Debreceni Első Takarékpénztár, a Magyar Általános Hitelbank Fiókja, az Általános Takarékpénztár, az Általános Forgalmi Bank, az Ipar- és Kereskedelmi Bank, a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet, a Takarékpénztár és Hitelintézet, a Debreceni Hitelbank, a Debreceni Gazdák Bankja, a Debreceni Gazdasági Takarékpénztár, a Debreceni Kölcsönös Segélyező Egylet és a Népszövetségi Hitelszövetkezet.

A gyűjtőhely a felülbélyegzés végett hozzá beszolgáltatott bankjegyek összegeinek felét (ötven százalékat) felülbélyegzett bankjegyekben a beszolgáltató felé kezébe küldi, másik felét pedig a tulajdonos nevére szóló „Pénztári elismer-

vény” kiadása mellett államkölcsönként visszatartja.

Idegen felülbélyegzéssel ellátott bankjegyek, valamint használatlanul vált vagy sérült (hiányos) bankjegyek, felülbélyegzés végett nem fogadhatók el.

A használatlanul vagy sérült (hiányos) bankjegyeket és a forgalomból már behívott bankjegyeket azonban a gyűjtőhelyek átveszik és kieserítés vagy részleges megtérítés illőleg átváltás céljából az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetéhez juttatják. Központiag történik intézkedés, hogy az ilyen bankjegyek ellenértékének fele a tulajdonos nevére szóló „Pénztári elismervény” kiadása mellett visszatartatik.

Egy darab tízezerkoronás egymagában felülbélyegzésre nem fogadható el. Egyébként bármely összeg elfogadható.

Tízezerkoronás bankjegyek technikai okokból csak párosával fogadhatók el. Aki tízezerkoronásokat szolgáltatott be, az a visszajáró összeget is tízezerkoronás bankjegyekben kapja meg.

A felülbélyegzés aként történik, hogy a bankjegyek magyar szövegű oldalára — a kétszáz- és húszkoronás bankjegyeknek jobboldali magyar szövegű részére — a bélyegzőlenyomat alkalmaztatik. A bélyegzőlenyomat bordóvörös színű, ékítményes rajzokkal kitöltött kértalak, amelyben a körben az országimpresszórajtot Magyarország szövege körli.

A felülbélyegzés vezetésére és ellenőrzésére minden felülbélyegző helyen helybizottság alakítandó, amely az előzőkön kívül legalább hat, legfeljebb 10 tagból áll. A bizottság tagjai fogadalmat tesznek.

A benyújtott bankjegyek visszatartott részéről kiállított pénztári elismervény utóbb a tulajdonos nevére szóló „Állami elismervény”-re fog kieserülteni. Az elismervényen alapuló követelés összege utána évi négy százalékos kamatot fizet az állam.

E követelést az állam teljes összegében készpénz gyanánt fogadja el olyan földrészletek vételárának, vételértékesítésnek vagy áradékának fizetésénél, amely földrészleteket az állam birtok-

politikai célokra juttat. Az ily elismervényvel fizetők elöbbséget részesülnek a készpénzzel fizetőkkel szemben. Egyszeri vagyonadó behozatala esetén annak fizetésére elismervény az ő nevére állíttassék ki.

Pénztári elismervényre, vagy bármely cégnél betétkönyvre, folyószámlára pénztári jegyre, vagy nem kamatozó letétként elhelyezett összegekre nézve a tulajdonos körlétere egész összegében változatlanul fennmarad, kivéve az 1920 évi március 8-tól március 18-ig bezárólag elhelyezett összegeket, melyeknek fele további intézkedésig zár alá vétetik, ha csak az érdekeltek fél nem igazolja, hogy az összeg esedékes tartoság kiigénylésre vagy törlesztésre vagy folyószámla ártörzés meg szüntetésére vagy eszköztétele céljára helyezett el. A zár alá vett összegek felet a tulajdonos további intézkedésig nem rendel el. Ha a pénzügyminiszter e tárgyban legelőbb 1920. évi március 31-ig nem intézkedik, akkor a zár alá vett összegek végleg feloldottknak tekinthetők.

Lejárt, vagy bezárólag 1920. április 18-ig lejárt pén tartozások fizetésére, amelyek oly kereskedelmi ügyleten, vagy magánjogi címen alapulnak, amelyek a jelen rendelet hatálybalépésének napja előtt keletkeztek, 1920. évi április 25-ig behatárolás (toratorium) engedték. Kamatot a határozás idejére is lehet számítani.

- 1. Tartásdjak és életjendélok
- 2. szolgálati viszonyból eredő tartozások,
- 3. bérleti, vagy albérlési viszonyból eredő tartozások.

Pénztári elismervényre, vagy bármely cégnél betét könyvre, folyószámlára, pénztári jegyre, vagy nem kamatozó letétként a rendelet hatálybalépése előtt elhelyezett összegből a fél 1920. április 5-ig terjedő időben kifizetést csak úgy követelhet, ha hitelt érdemlően kimutassa, hogy a kívánt összegre letfenntartást, vagy más halasztást nem tud kiadásának fedezése végett, vagy moratórium alá nem eső tartozásának kifizetésére van szüksége. Április 5-ike után a fél további intézkedésig akár egyszerre akár részletekben a cél végzése nélkül követelheti oly összeg kifizetését, amely a rendelet hatályba lépése napján elhelyezve volt összeg felet meg nem haladja.

A jogosulatlan felülbélyegzéssel vagy a felülbélyegzés utánzásával vagy meghamisításával elküvetett bűncselekmények a büntető törvényeknek a pénzhamisításra vonatkozó rendelkezései értelmében esnek büntetés alá.

Törvényben megállapítandó súlyos büntetés alá esik az, aki bankjegyek felülbélyegzés céljából bélyegzőkészítéket jogosulatlanul készített, vagy készített; a felülbélyegzés alá eső bankjegyek beszolgáltatásáról más lebeszélni, vagy a felülbélyegzést más módon megrehizteni vagy meghizsítani törekszik; idegen felülbélyegzéssel ellátott bankjegyekről a felülbélyegzést eltávolítja, vagy felismerhetetlenné teszi oly célból, hogy az felül nem bélyegzett gyanúant tünjön fel, felül nem bélyegzett bankjegyeket összevásárol, aki felülbélyegzéssel kapcsolatban adatok bejelentésére köteles és tudva valótlap adatokat terjeszt elő.

A kormánynek ez a rendelete csütörtökön érkezett Debrecenbe. A rendelet alapján az illetékes tényezők d. e. 9 órákor értekezletre gyűltek össze a Debreceni Első Takarékpénztárnál és megalakították a helyi felülbélyegző bizottságot, melynek elnöke Márk Endre polgármester, tagjai Berg pénzügyi főtanácsos, a pénzügyminiszterium kiküldöttje, Nagy József min. tan. pénzügyigazgató, Orosz Sándor, a központi járás főszolgabírája, Kondor Kálmán városi főszámvívó; a helyi pénzügyzetek részéről: Serly Gusztáv, Koller József dr., Poroszlai László és Emmerich Zsig-

mond, végül dr. Karay Sándor és Lóky Béla dr. A pénzügyi központ részéről Lukács Miklós revizor működik szakértőként.

E bizottság hirdményben fogja a közönséget részletesen tájékoztatni a tudnivalókról és a követendő eljárásról.

A bizottság rendelete értelmében csütörtök délután az összes debreceni pénzügyi intézetek bezárták pénztárait.

Csütörtök reggel megérkezett Budapestről két felülbélyegző készülék, amelyeket az áll. adóhivatalban nyomban felállítottak. Délután a készülékek megkezdtek működésüket és éjjel is tartó munkával felülbélyegzték a helyi pénzügyi intézetek bankjegyeit. Ily módon a gyűjtőhelyek pénteken reggel már megfelelő mennyiségű felülbélyegzett bankjegyekkel rendelkeznek és a nagyközönség bankjegyeinek becserelését megkezdheti.

Révi Nándor és Freund Jenő örizetben. Vizsgálat folyik ellenük.

A rendőrség tegnapelőtt őrizetbe vette Révi Nándor dr. debreceni ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tagot és Freund Jenő dr. ügyvédet, az izraelita hitközség alelnökét.

Révi Nándor ellen már hetek óta folytatnak nyomozást, mert az első forradalom idején a Debrecenben megalakított leszerelt katonák egyesületében mint elnök, többször izgató beszédet mondott s követelte a híres 5400 koronás végkielégítésnek a kifizetését, amely olyan végzetes volt Magyarország további sorsára. Az államügyészség a napokban intézkedett ügyében a további eljárás felől, amelynek következménye volt, őrizetbe vétele.

Freund Jenő dr. politikai megbízhatóságát kifogásolták illetékes helyeken s ezért vették őrizetbe. Freund Jenő a püspökladányi járásbíróshoz utazott el valami tárgyalásra, amikor a hatóság emberei keresték. Minthogy lakásán nem találták, távirati intézkedésre Püspökladányban vették őrizet alá s bezárították a rendőrségre.

Freund Jenő dr. ügyében a kihallgatást tegnap tartották meg.

Megbukott az oláh kormány.

Bukarest, márc. 18. A Vajda kormány megbukott s a király Avarescu tábornok elnökletével új kormányt nevezett ki, amelynek külügyminisztere Take J. nescu, erdélyi miniszter Goga Oktavián. (Nemzeti Sajtótudósító telefonjelentése.)

ERDEKESZŐ a „Xis anyuhalom” című regény.
Három koronáért kapható a kiadóban.

A nemzetgyűlés. A miniszterelnök exposszjának vitája.

Budapest, márc. 18.

A nemzeti Sajtóiroda telefonjelentése.

A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Elnöki jelentése során bejelentette, hogy Ferdinánd igazságügyminiszter lemondott bizottsági tagságáról, Abauj-Torna vármegye feliratot intézett a Károlyi kormány megbélyegzése és vád alá helyezése ügyében, valamint a királyság visszaállítására érdekében, ugyancsak Somogy-, Tolna- és Komárom-megye a jogfolytonosság biztosítása tárgyában. Jelentette továbbá, hogy az egyetemi ifjuság Kútkafalvy államtitkár útján feliratot intézett a nemzetgyűléshez a numerus clausus ügyében.

Ezútan áttértek a napirendre. Megválasztották a nemzetgyűlés alelnökét, Szmracsányi Györgyöt 54 szavazattal.

Öt perc szünet után folytatták a kormány program vitáját. Pallavicini György őrgrof örömmel üdvözölte a miniszterelnök kormányalakítását. Szükségesnek tartja, hogy egyéges kormányzópart legyen. Rátér Apponyi levelére, hibáztatja, hogy a miniszterelnök a nemzetgyűlés előtt felolvasta azt, hozzá fűzött megjegyzésével pedig még kevésbé van megalapozva. A nemzetgyűlésben pedig mindenki tudja, hogy a legnagyobb mértékben perhorreszkálja a szórványosan előforduló egyéni akciókat. Ami Apponyit illeti, nem érdemli meg, hogy bele kerüljön egy ilyen ügybe téves információk alapján.

A munkások vezéreinek elfoglalt álláspontjától nem lehet függővé tenni a munkássággal szembeni eljárást. Ha a munkássággal jól bánunk, nem lesz szükség a mai vezéreikre.

Végül kédezi a miniszterelnököt, miképp fogja felelősségre vonni azokat, akik a forradalomban résztvettek és azokat irányították. Bünhődniök kell, mert bünt követtek el.

Simonyi Semadám Sándor miniszterelnök reflektálva Pallavicini beszédjére, azt mondja, kétféle felelősségrevonás van. Először a legális kormányzattal szemben alkotmányjogi uton. Ennek a felelősségre vonásnak azonban ma nincs meg minden előfeltétele. A másik felelősségrevonás pedig az, amely büntetőjogi uton történik. Ami az előbbi illeti, olyan alkotmányos intézkedésről van szó, amely hosszabb időt igényel. Azt az időt, amelyre a kormányzást elvállalta, nem tartotta oly hosszúnak, hogy a felelősségre vonásra nézve ígéretet tehetett volna. Ami a másik utat illeti, módjában van bárkinek felelősségre vonni azt a kormányt, amely nem volt legális.

Gaal Gaszton a kisgazdapárt nevében kijelenti, hogy szükség van nagy és egészséges kormányzópartra.

A miniszterelnök exposszja a birtokreform kérdéséről azt mondta többek közt, hogy egyenlő fontosnak tart minden birtokot, kicsit és nagyot egyaránt. E tekintetben nincs vele egy véleményen.

A maga részéről az 50-60 holdas kisbirtokokra fekteti a fősúlyt és ezek fejlődésétől várja a földgazdaság fellendülését az egész országban. Sajnálja, hogy a miniszterelnök a birtokkérdésről keveset szólott. Tisztában van azzal, hogy amint van, el kell fogadni a békét. (Zajos tiltakozás a keresztény nemzeti egyesülés pártján.)

Gróf Sigray Antal: Apponyi majd megköszöni ezt magának.

Gaal Gaszton: Sajnos, a miniszteri székben, ahonnan sokkal messzebb hangzik a tiltakozás, nem hallottuk, hogy a miniszterelnök azt mondta volna, hogy ez a béke az erőszak ténye, amelyet csak addig tűrünk, amíg erőnk nem lesz, hogy szembeszálljunk azzal és visszaköveteljük azokat a területeket, amelyeket elvettek tőlünk. (Elnök helyeslése.)

Bodor György (kisgazdapárti) a rokkantak ellátását sürgeti.

Lovász János (kisgazdapárti) kijelenti, hogy a földművelő nép józanságának köszönhető a kommunizmus letörése, nem pedig az oláh szurojoknak.

Ernst Sándor kijelenti, hogy a keresztény nemzeti egyesülés pártja egyetelműleg támogatja a kormányt.

Friedrich István a szibériai hadifoglyaink hazaszállítását sürgeti.

Az ülés folyik.

A német monarchista kormány megbukott.

Berlin, márc. 18. Az ellenforradalmi kormány tagjai lemondottak állásukról. A kommunista vezérek megkísérelték a tanács köztársaság kikiáltását, de terük meghiusult, mert a független szocialisták is visszatarintották a polgárháború felidézésétől. A szociáldemokrata párt felhívta a munkásságot, hogy fogjon a munkához. A nemzetgyűlést Berlinbe hívják össze. Lütwitz tábornok hír szerint öngyilkosságot követett el. Az ellenforradalmi kormány összes tagjait vád alá helyezik. A csapatok a Bauer kormány mellé állottak. Bauer és Ebert Berlinbe érkeztek. (Nemzeti Sajtótudósító telefonjelentése.)

A vasiezred daliás tisztikara a Caszinóban

Mikor ami ragyogó arcu, sasztollas, délcég magyar vitézeink, a magyar nemzeti hadsereg büszkeségei bevonultak Debrecenbe, Wessprémi Zoltán ny. főispán, a Casinó érdemes elnöke nyomban iatogatást tett Seidl alezredesnél, a vasiezred parancsnokánál és szeretettel hívta meg őt és az egész tisztikart, hogy legyenek állandóan szívesen látott vendégek a Debrecen uritársadalmának előkelő képviselőit magában foglaló Caszinóban.

Seidl alezredes ezt a meghívást igen szívesen vette és tegnap este az egész tisztikarral felvonult a

Casinóba. A Casinó termelben fény ragyogott, a tagok szeméből a hazafias lelkesedés boldog öröme sugárzott ki, amikor a tisztikar Seidl alezredessel élén bevonult. Viharos éljenzés zúgott fel, majd Seidl alezredes, a vasiezred parancsnoka szólalt meg. Megköszönte azt a kedves figyelmet, amelyben a Casinó elnöke a tisztikart részesítette. Örömmel fogadják a szíves meghívást és bemutatja a tisztikar tagjait.

Wessprémi Zoltán, a Casinó elnöke a következő szavakkal válaszolt:

Igen tisztelt Uraim! Engedjétek meg, hogy azt mondhamam: kedves barátaim! Azok a megtisztelő köszönő szavak, amelyek a parancsnok alezredes ur ajkáról elhangzottak, igazán, váratlanul érnek engem, mert hiszen, mit tettem én, mint ezen egyesületnek elnöke, akkor, amikor a régen várva-várt, minket felszabadító, magyar hadsereg vitéz tisztikarát, a mi jövőbe vetett minden reményünk megvalósítóját a kaszinó nevében helyiségeibe, mint legszívesebben látott, szeretett vendégeinket, meghívtam? Semmi egyebet, mint a legelőbb hazafiai kötelességet.

A szomorú múlt megtanított bennünket, hogy az új keresztény Magyarország felépítése olyan szent kötelessége kell, hogy legyen mindnyájunknak, ami a legteljesebb összeforrást kívánja.

Ez az egyesület a múltban is mindig ápolta a fegyveres erő és a polgári elem közötti egyetértést és jó viszonyt. Hogyne törekednénk tehát mi még fokozottabb erővel erre, amikor ennek a nemzetnek több évszázados régi vágya, régi álma vált valóra, hogy a független Magyarország katonái érkeztek meg körnkbe.

Érezzék jól magukat a mi körnkben. Sokat ugyan nem nyújthatunk, mert a sok csapás megviselt minket is. De, amink van, azt testvéries szeretettel meg kívánjuk osztani veletek. Isten hozott benneteket. A magyarok istene áldja meg törekvéteket!

Zugott a lelkes éljenzés s utána megindult az ismerkedés. A tisztikart bevezették a kaszinó termébe, ahol oly sokáig uralkodó nyomott hangulat után most a hazafias boldog öröm és lelkesedés sugárzott le az arcokról.

Felhívás a Debrecen város és Hajdúvármegye területén levő tisztikarokhoz.

Felhívom a román megszállás ideje alatt Debrecen város és Hajdú vármegye területén visszamaradt és az alábbi állomáscsoportokhoz tartozó tisztiket és tisztviselőket, hogy szolgálattételre jelentkezzenek, illetve a nemzeti hadseregbe való felvételüket kériék és pedig:

A) Ténylegesek.

Az összes tényleges tisztik és tisztviselők — kivéve azokat, kik polgári mágélhatást szerezve a katonai kincstárral azemben minden további igényükről lemondottak — szolgálattételre jelentkezni kötelesek.

Debrecen főkommunistáját letartóztatták.

Szentpéteri „elvtárs” rendőrkezen.

Debrecen vörös napjai idejében a legvéresebb és a legkegyetlenebb főkommunista volt Szentpéteri István. Minden szava döntő jelentőséggel bírt a polgárság ellen intézett merényletekben. Szentpéteri volt az, aki a burzsujnak nem akart se élelmet, sem ruházatot adni s mint a közéleti politikai megbízottja a legkörülményesebb intézkedéseket hozta be a városi polgári lakosságának sanyargatására.

Szentpéteri István a munkás és katonai tanácsokban is hangsúlyos szerepet vitt. Az emlékeztető nagypénteki zavargások jórészt az ő lelki szárának, mert a kommunistákat folyton a rendőrség ellen tizedelte. A rendőrségnek különben mindig halálos ellensége volt s akkor, amikorra módjában állt a rendőrök ellen cselekedni, a legpéldátlanabb módon erőszakoskodott.

Ő volt az, aki a rendőrséget nagyszombaton kirabolta. Elhurcolta az épületből az összes javakat s ezzel igen jelentékeny kárt okozott. Majd azt követelte, hogy a kommunizmusra nem hajló rendőrséget és tisztikart kivégezzék. Összefogdosztatott több

száz rendőrt, akiket a honvédelmi tanyában akartak sorfélével elpusztítani. Ez a gazmerénylet azonban nem sikerült.

Mint a közéleti megbízottja munkájáért fizetést húzott, de mint jó nevelési kommunista illik, a munkánélküli segélyt is felvette igen hosszú ideig.

Szentpéteri a románok internálták. Hónapokig volt távollatában Debrecenből. Pár hét előtt, mikor az internáltak első csoportja megjelent Debrecenben, ő is hazatért, azonban ügyesen sikerült neki elbujdosni. A Tócskertben rejtőzködött mostanáig.

Tegnap azt hitte, hogy már minden büne feledésbe merült s azt a vakmerőséget engedte meg magának, hogy utazási igazolványért jelentkezzen a rendőrségen.

Be is állott Szentpéteri a várakozók sorába, de H. Kiss József rendőrkapitány éles szeme észrevette a meghuzódó főkommunistát s rögtön kiemelte a sorból.

Szentpéteri átadták a detektíveknek, hogy bünlajstromára nézve kihallgassák, majd pedig átkísérik az államügyészséghez.

B) Nyugállományiak.

A nemzeti hadseregbe való felvételüket kérhetik: mindazok a tisztek és tisztviselők, kik 1918. évi november 1. óta a fennálló hadügyminiszeri rendeletek értelmében akár saját kérésükre, felülvizsgálat mellőzésével, akár pedig felülvizsgálat útján helyezték nyugállományba és a román megszállás ideje alatt Debrecen és Hajdu vármegye területén tartózkodtak és most jelentkeznek szolgálattételre, csak azon esetekben fognak a nemzeti hadsereg tényleges állományába visszavetetni:

1. ha nincs 35 évi effektív szolgálati idejük,
2. ha okmányokkal minden kétséget kizáróan igazolni tudják, hogy őket a meg nem szállott területre való visszatérésben elháríthatatlan akadályok gátolták,
3. ha a megszállott területen töltött idő alatti ténykedésüket is okmányokkal igazolni tudják.

C) Tartalékviszbeliek.

- A) már beszüntetett rendelkezési állománybeliek.
- B) A szolgálaton kívüli viszonybeliek.

A nemzeti hadseregbe való felvételüket kérhetik, ha a b) 1 bekezdésben említett körülmények folytán helyezték a tartalékviszonyba s a beszüntetett rendelkezési állományba, a szolgálaton kívüli viszonyba és b) fejezet 1. 2. 3. alatti feltételeknek is megfelelnek.

F) Nem hivatásosok. Tartalékosok.

- a) A nemzeti hadseregbe való felvételüket kérhetik azon a megszállott területekről származó tartalékos tisztek, tisztviselők és jeleltek, akiknek a meg nem szállott területeken megélhetésük nincsen.
- b) Az önként jelentkező tartalékos és népfelkelő gazdasági tisztek és tisztjelöltek, valamint orvosok a fennálló hadügyminiszeri rendeletek értelmében a nemzeti hadseregbe felvételnek.

A jelentkezések a Debreceni Kat. Körletparancs IV. c. osztályán fogadjatnak (Széchenyi-utca, líelőtábia épület I. em. 17. sz. ajtó).

A, B, C, D, E állománybeliek a hadügymin. urhoz címzett kérvényeiket ideiglenes beosztásukból a szolgálati úton terjesszék elő.

A jelentkezéssel egyidejűleg minden tiszt és tisztjelölt írásban kérje maga ellen az igazoló eljárás megindítását. Kérvénynyomtatványt a Körletparancsnokság 1. sz. tisztigazoló bizottsága ad, a törvényes épületben, 78. sz. szoba.

A megszállás alól felszabadult többi tisztantuli megye területén visszamaradt tisztek az illetékes vármegyei katonai parancsnokságnál jelentkezzenek és pedig Szabolcs vármegyesiek Nyiregyháza, Bihar vármegyesiek Berettyóújfaluban, Szatmárvármegyesiek Mátészalkán, Bereg vármegyesiek Vásárosnaményben.

Ujdonságok.

Felhívás.

Az entente misszió Debrecenben maradt tagjai Aetkin és Romano kapitányok közlik a közönséggel, hogy a román megszálló csapatok által okozott károsítások ügyében ne hozzájuk, hanem a városi hatóság által majd felállítandó irodához forduljanak.

Az ő feladatuk kizárólag a visszavonuló csapatok ellenőrzése és a csapatok által a visszavonulás alkalmával esetleg elkövetett atrocitások orvoslása. Debrecen, 1920 márc. 18.

Polgármester.

A Csokonai-kör újjászervezése. A Csokonai-kör választmánya szombaton délután négy órakor a Csokonai-színházban ülést tart. Az ülésnek a múlt évi jelentés és folyó ügyeken kívül legfontosabb tárgya a Csokonai-kör újjászervezése lesz.

Igazoltatták az elfogott idegeneket. A rendőrség tegnap délután igazoltatási eljárás alá vonta a napokban összefogdosott idegeneket. Az eljárás során azokat, akik 10—15 év óta vannak Debrecenben, a rendőrség felügyelete alatt maradnak ugyan, de elbocsájtották. Akik a háboru alatt özönltek a városba, továbbra is fogva maradtak s mihelyt mód lesz rá, eltávolítják őket hazájukba.

Sztankovich Béla előléptetése. Sztankovich Bélát, a debreceni gazdasági akadémia érdemekben gazdag volt igazgatóját, aki jelenleg a földmívelésügyi miniszteriumban tölt be nagyon fontos pozíciót, az V. fizetési osztályba léptették elő cím és jelleggel. Sztankovich Béla Debrecen köz- és társadalmi életében értékes vezető erő, általánosan tisztelt, nagyrabecsült és szeretettel körülvett férfi volt, akinek megérdemelt előléptetését mindenfelé elismeréssel és örömmel veszik tudomásul.

Kitéssékelték a zsidó hallgatókat. A debreceni gazdasági akadémia ifjusága közt csak kevés számmal vannak zsidó hallgatók. Tegnapelőtt azonban az akadémia ifjusága ezeket is szépszerével kitéssékeltte az előadásról.

Adományok. Tisza István emlékművének költségeire Wolff János tábornok 150 K, Szikszai István 50 K, Wolf Béla 50 K, Sturm János 50 K, Geréby György 100 K-t adományoztak a polgármester kezéhez.

Nem lehet perelni a vörös uralom káráért. A minisztertanács ma elrendelte, hogy a közjótékonyági intézmények, azonkívül a tudományos és művészeti intézmények ellen olyan követeléseket, amelyek az ugynevezett tanácsközirtsaság mulasztásaiból származnak, bírói úton érvényesíteni nem lehet.

Az ügyvéd kamara felhívása. Az ügyvédi kamara felhívja Debreceni tagjait, annak bejelentésére, hogy a román csapatok mit rekiváltak el tőlük, hogy az együttes bejelentést a jóvátételi bizottságnál megtehesse. A bejelentések 1920. március 20. napján déli 12 óráig adandók be.

Házasság. Rokonainkat és ismerőseinket tisztelettel meghívjuk Boriska és Márton, kedves gyermekeinknek f. hó 21-én d. u. 8 órakor, Zugó utca 8. sz. házán tartandó egybekelési ünnepélyére. Özv. Wachsberger Henriké és özv. Kupferstein Sámuelné.

Adományok. A ref. főgimnázium igazgatója hálafeleként a szegény tanulók gyámoltására hozzá juttatott következő adományokat: Krausz Mór borkereskedő 1000 K, Berger László 200 K, Berger Gábor 200 K, Nyáry Béla koszorú megváltásul Tusler A. halála alkalmából 50 K, Dr. Frick József ugyanezen alkalomból 40 K.

Álomkór Miskolcon. Miskolcra jelentik: A városban még mindig pusztító spanyol járvány néhány nap óta új formában szedi áldozatait. A tisztiorvosi hivatal megállapítása szerint a betegség az álomkór egyik fajtája, mely mostani jelentkezésében egészen újszerű és a spanyol influenza utóbetegségként jelentkezik. A betegség lefolyása általában nem súlyos természetű, legfeljebb több hétig tart, de csak igen nehezen és a beteg legteljesebb nyugalmának biztosításával gyógyítható.

A debreceni ügyvédi kamara választmánya immár egy év óta nem működött. A kommunizmus alatt azért nem, mert az a rendszer halálra ítélte az ügyvédi intézményt, a román uralom alatt pedig azért, mert ez volt az egyetlen egyesület, melynek az ülések tartását a parancsnokság nem engedte meg. Hiába kérte a kamara az engedélyt egymásután mind a három főispán útján, hiába hivatkozott arra, hogy politikával törvény szerint nem foglalkozhatik sikertelen volt arra való hivatkozása is, hogy a közvélemény már nagyon sürgözt az ügyvédek kommunista magatartásának gázolását, úgy mint azt más tesutletek teszik, — a román parancsnokság mindannyiszor következetesen megtagadta az engedélyt. Sőt külön is megizente, hogy meg ne merjék tartani az ülésezést. Ily körülmények között sietett a kamara választmánya a románok kivonulása után ülést tartani. A március 13-án meg is tartott ülésen a tisztikar és választmány jelenlevő tagjai arra való tekintettel, hogy megbízatásukat bizalmi kérdésnek tekintik s a mai viszonyok teljesen különbözőnek azoktól, melyek a megbízás idejében tenniorogtak, állásukat és megbízatásukat a kártársak rendelkezésére bocsájtják s a választásokat a kamara legközelebbi közgyűlése fogja megizenteni. Egyben elrendelte a választmány a kamara területén lakó ügyvédek és ügyvédjelöltek ellen az igazoló eljárás megindítását is.

KALAPOK

fértaknak velour és filzből FRANKEDENÉL megvehet mellett.

Vas megye a szabadkőművesek internálását követeli. Kecskeméti törvényhatósági bizottsági közgyűlésének az országpusztító szabadkőművesek ellen hozott határozatát egymásután teszik magukévá a társtörvényhatóságok. — Tegnap Vas megye tárgyalta az indítványt és kimondta, hogy követeli a kormánytól a szabadkőművesek azonnali internálását az állásukból való elbocsátását, mert behizonyosodott, hogy a szabadkőművesek voltak úgy a Károlyi rémuralom, mint a proletárdiktatúra előmozdítói és segédkezői.

Legrosszabb nyakkendőit is ujja alakítják, Péterfia 53. alatt, udvarban balra.

Sérvkötők, haskötők, melltartók, irigátorok felszerelve, pesszárjumok, Olla gummi, pólya gummi, mankó gummi, seb-vatta, cipőkrém kapható Vitézfűszi, Plac-utca 16.

Kik utazhatnak a „Duna“ vonattal?

A „Duna“ fednével bíró vonat Debrecenből Budapestet át Szombathelyig közlekedik.

Indul Debrecenből minden csütörtökön d. e. 8 óra 13 perckor, Budapestre érkezik d. u. 6 órakor; indul d. u. 8 órakor és Szombathelyre érkezik pénteken d. e. 6 óra 43 perckor.

Polgári utasok közül a férőhelyhez mérten azok utazhatnak ezen vonattal, akiknek valamely hatóság által kiállított és a hadsereg főparancsnokság által láttamozott „Nyílt parancs“, vagy a budapesti Máv. igazgatósága, vagy a Máv. debreceni Üzletvezetősége által kiállított „Igazolvány“ van birtokukban. Igazolványokat az Üzletvezetőség hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken és szombaton (üzletvezetőségi épület, II. emelet, 45. sz. ajtó) d. e. 10—12 ig állít ki.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy egy-egy vonatnál legfeljebb 200—250 polgári utas részére van hely és így igazolvány csakis oly egyén részére lesz kiadva, aki személyazonosságát és az utazás hitelesíthetőségét — kellőképpen — igazolni tudja.

Üzletvezetőség.

Az utazási igazolványok újabb szabályozása.

Személy-azonossági igazolványok nélkül nem lehet utazni.

Hivatatosan a következőket közlik:

A rendőrség a katonai hatóságokkal egyetértéssel az utazási igazolványok kiadását ideiglenesen az alábbiakban szabályozta:

Egyelőre a napi vonatokon kevés számú polgári közönség utazhat különösen fontos ügyekben. Nagyobb számú, 100—150 polgári utas utazhat hetenként egyszer az ugynevezett „Duna“ vonaton. Minden utasnak feltétlenül el kell lenni látva rendőrségi személyazonossági arcképes igazolvánnyal. Ezen igazolványok utazás előtt a tárparancsnoksággal (Piac u. 41.) is láttamoztatandók.

A kereskedelmi és iparkamara minden nap 10 kereskedő és iparosnak ad utazási engedélyt, ehhez is szükséges azonban a rendőrség személyazonossági igazolványa. Ide vonatkozólag az érdekeltek részletes információt a kamaránál nyernek.

A Dunavonaton utazni szándékozók részére a Máv. üzletvezetőség csak abban az esetben ad igazolványt, ha kérelmezők a rendőrhatalmaktól engedélyt az üzletvezetőségnek felmutatják. Minthogy naponként a rendőrség legfeljebb 20—25 személyazonossági igazolványt ad ki, nem feltétlenül halaszthatatlan ügyben utazók várjanak, mert kilátás van rá, hogy néhány héten belül a polgári személyforgalom fokozatosan visszaállíthatik.

Debrecen, 1920. március 18.

Rendőrfőkapitányság.

Színház.

Heti műsor:

Csonkai-színház.

Péntek, B) bérlet, János vitéz. Szombat, C) bérlet, János vitéz. Vasárnap délután Falrossza, népsz. este, János vitéz.

Vig-színház.

Péntek, Tolvaj szinné. Szombat, Király házasság, vigléték. Vasárnap délután, Dollarkirály, op. este, Király házasság.

A Vigszínházban ma a Tolvaj dráma kerül színre. Barnstein e hatalmas művében a Bihar Ákos színésziskolájának növendékei lépnek fel. A főszerepeket Hvaszta Jolán, Graits Agáthia, Pogány Ernő, Lukács Béla és Adorján Imre játsszák. A növendékek, mestertük, Bihar Ákos felleptével debütálnak, aki egyik parádés szerepet, Voisin Richardot játsza.

Ma János vitéz daljáték A) bérletbevetésben kerül színre a Csonkai színházban.

Gyapjúkészletek forgalmának szabályozása.

A magyar kormány a gyapjúkészletek forgalmának szabályozása tárgyában 33—1920. M. E. sz. a. kiadott rendelete kiterjed az

a) összes nyitott gyapjúkészletekre, tekintet nélkül arra, hogy már lenyírt, vagy csak ezután lenyírandó gyapjúról van szó, b) a úmár, dög, bór, szűcs és matrac gyapjura, ideértve a gyapjas juh és báránybőrökről, valamint irhokról és szűcs bőr-hulladékokról nyírással vagy más módon leválasztott gyapjút is.

Például a közlemezési ügyosztály mindazokat, akik a fenti anyagok termelésével, feldolgozásával vagy eladásával foglalkoznak s általában mindazokat, akik ily anyagot birtokukban vagy más részre őrizetben tartanak, hogy jelenlegi készleteiket a készletteladásos nevének, lakóhelyének, a gyapjú tárolási helyének és a gyapjú nemének pontos megjelölésével a városi tanács közlemezési ügyosztályánál (Piac-u. 9. l. em.) f. év március hó 20-ig jelentsek be.

Azok, akik vásárlás után szerzett gyapjút jelennek be, kötelesek azon arát, melyen az árut beszerették, szintén bejelenteni és számlaszerűleg igazolni.

A bejelentett készleteket mindaddig, míg ezúttal illetékes intézkedés nem történik, vagy arra külön engedély nem adatik, elszámlálni, eladni vagy feldolgozni nem szabad.

A bejelentések elmulasztása a rendelet szerint büntetendő.

Debrecen, 1920. március 16.

Közlemezési ügyosztály

APRÓ HIRDETESEK.

Levelezés

Házasság
céljából megismerkedne magános jobb iparos, negyvenes években lévő tisztességes házias nővel. Csak komoly címmel ellátott ajánlatok. Hővirág jellegű a kiadóhivatalban. 3518

Ajánlat.

Eloszerélném
1 szoba, konyha, spejzos lakásomat ugyanilyen, lehetőleg kertben vagy telepen. Cím a kiadóhivatalban. 3500

Gazdasszonynak
ajánlokom vidékre vagy tanyára is elmegyek. Tóth Mihályné Erzsébet-utca 87. szám. 3505

Úri
kört kapható, napi 50 koronáért a Damkében. 3504

Különbejárata
szép utcai butorozott szoba előszobával, zongorával, úri hásspárnák kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3528

Egyetemi
hallgató tanácsot, hűségdíjat a művészeti közéletre. — együttesen vagy külön-külön elvállalásból osztatlan középiskolás fiú vagy leány részére. Cím a kiadóhivatalban. 3533

Egy
szobás lakást cserélek, egy nagy vagy két szobásról a város nagyállomás közelében, sőt a társas társas és nekem se kell. Erzsébet-u. 71. — 3519

Csipe-
függönyök, téli ingek, gallérok mosását, vasalását elvállalom, a legkényesebb ízlést is kiélegetem. M. János-ter 10. 4386

Eloszerélném
két szoba, mellékhelyiségekkel álló lakásomat hasonlóval. Cím a kiadóhivatalban. 3492

Szemfedők
és temetkezési, kellek vizsonteladók részére jutányos árban kaphatók Nemzeti Szemfedőgyár Debreceni telephelyén. Mikló-utca 29. 3456

Női
szabó készíti női ruhákat, fehérneműt és fiú ruhákat, úri házaknál is. Mikló-utca 43. 3442

Kettőskönyvvitel
oktatásra órákat ad nagy gyakorlati rendelkezéssel főkönyvtár. Cím a kiadóhivatalban. 3384

Sestakerti
bor literenként kapható Pénteknél. Kigyó-utca 43. 3420

Kereslet.

Arany-estét,
brilliansat, zalogédműveket vesz, megvásárol hához is elmegy Steiner Mihály, Szechenyi-u. 19. udvarban

Cipész
segédet felvétetnek, Nádásán László, Péterfia 61. 3509

Hamisfogakat
töröttet is veszek!
József kir. herc.-u 10

Veszek
kisebb családi házat a helyvárosba, cserepest. — Agárdi-utca 7. 3464

Cipész
segéd, elsőrendű, állandó munkára felvétetik. Csapó utca 12. Leiner. 3538

Tűzfűtő
10 ölnyt veszek, beszálítva, Fazekas, Szoboszló. 3523

Asztalos
segédet, önálló butor munkára felveszek. — Jancsó Testvérek, Bárci-utca 3. 3537

Házvezető
(intelligens) és házmester keresetnek. Kossuth-utca 32 szám. 3534

János vitéz
keddi előadásán kimenetelnél fekete-fehér mintás selyem kendőm elvezettem. Megtaláló hőlyget kérem, hogy kendőmet Kigyó-utca 27. sz. alá beadni sziveskedjék. Többen figyelmeztettek rá, de a tömegben megtalálni nem sikerült. 3514

Szobaleány
szonatra felvétetik. Péterfia-utca 6 sz. 3539

Koresek
megvételre jó minőségű házi szappant. Ajánlatokat kérek „Kifűtő” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 3530

Spakácsnő
valamint egyéb konyhai teendőkre női munkaerők felvétetnek. Máv. útca 8. József kir. herceg-utca 8. 3520

Denaturálteszék
gépajlat, serlakkot veszek Jancsó Testvérek, Bárci-utca 3 sz. 3536

Boroshordókat
jó és javítatlan állapotban állandóan veszek a Bárci Györfy hordógyár, Nap-utca 4. 3487

Egy
gyakorlott varrónő felvétetik. Piac-u. 87. 3484

Egy
kovács tanuló bentkosztra felvétetik. Faragó-utca 1. 3477

Fistal
házaspár butorozott szobát keres lehetőleg konyhasználattal. Cím a kiadóhivatalban. 3526

Elveszett
két fekete südő egy kan és egy koca, csütörtökön reggel. Megtalálója jelentkezzen Bihar-telep Keresztes-utca 58 sz. Pinyénnél. 3529

Veszek
Remington, Royal, Uden-vod, Monach vagy Ideal rendszerű írógépet. Ajánlatot „Írógép” címen a kiadóba kerek. 3531

Ragasztó
vagy ragasztóleány felvétetik azonnal. Elías Ferenc, Csapó u. 58. 3511

Magános
szolid nő, szerény lakást keres. Ajánlatokat zárt borítékban „Szerény” jellegű a kiadóhivatalba kerek. 3503

Fedőszerepet
és horgonyozott fedőszerepet veszek. Czegléd-u. 8 szám. 3486

Lemezvágot,
fűrőgépet és csavarvágót, garnitúrát, megveszek. Jancsó Testvérek, Bárci-utca 3. 3535

Eladás.

Álló
írásztal, testéskes hordó szék. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó
szép tornyos apór üsttel. Vigkedvő Mihály 28. 3495

Egy
jó karban levő balkarog gép eladó. Veress-utca 15. szám. 3510

Eladó
iroda berendezés, új fekete szmoking öltöny gramofon 35 lemezzel, kirakatszekrények, szőnyeg, ingaóra, lélekmű, kert nyugszék stb. tárgy. Vaskönyha. Ferenc József-ut 77. udvar közepén. I. em. balra, bal ajtó. 3505

Világos
lavassi kosztüm eladó. Veress-u. 19. 3504

Egy
jó karban levő zongora eladó. Kölcsey-utca 16. II. ajtó. 3527

Szöllővessző
Muskat. Csabagyöngye júliusi érésű, 2000 szára eladó. Fazekas, Szoboszló. 3529

Arany,
csúst ékszer, nőknél, gyermekeknek eladók. Csapó 26. földszint, első lakás. 3525

Eladó
javított sertes 75—80 kg. Tócskerti, Acél-u. 1. sz. 3521

Eladó
befűt, tavaszi férfikabát, fiú ruhák, gyermekcipők, női kelme, ágytoll, tüdőgyógy. lámpa, patkányfogó kuty. Libakert, Szegő-utca 12. 3502

Hizott
ruccak eladók. Nap-u. 3515

Eladó
gyönyörű pártia, remek ötvös munka, 1842-ből. Cím a kiadóhivatalban. 3517

Eladó
egy könnyű kis szekér és egy tiszta új kék selyem paplan. Szappas-utca 11. 3512

Eladó
4 férfi öltöny, egy új divány, igen jó varrógép, aljak, kosztümök, blúzok, kávésbrossok, gummi női kabátok, egy szalon asztal, remek zongora, tavaszi női szövet kalapok. Kossuth-utca 22. déltől. 3160

Eladó
1 darab 1 éves sertes. Meszera 22. 3509

Gyermekkosci
modern üllő, fekvő, fehér tolokosci eladó. Betklenen-utca 33. 3491

Eladó
műbutor csodaszép empires stílusú paliszander ebédlő, úri szoba elegáns nagy angol bőrgarnitúrával. Ügynököt nem dijazok. Szent Anna 6. utcai földszint. 3474